

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w WARSZAWIE**

z dnia ..... 2023 r.
**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
Dąbrowy Seroczyńskie**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8578 oraz z 2017 r. poz. 8150) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie**

Arkadiusz Siembida

Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych
1	9170 Grąd Środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 376,54 ha (stan właściwy – FV)
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie zniekształconej w stosunku do typowej dla siedliska kombinacji florystycznej przy zachowaniu występowania takich gatunków jak: <i>Galeobdolon luteum</i> , <i>Galium schultesii</i> , <i>Stellaria holostea</i> , <i>Millium effusum</i> , <i>Viola reichenbachiana</i> , <i>Dryopteris filix-mas</i> , <i>Anemone nemorosa</i> , <i>Hepatica nobilis</i> , <i>Stachys sylvatica</i> , przy czym ze względu na silne zacielenie dopuszcza się czasowe niewystępowanie roślin runa na części płatów siedliska, co jest zgodne z naturalnymi procesami zachodzącymi w drzewostanie (stan niezadawalający – U1).
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Stopniowa eliminacja sporadycznie występujących gatunków obcych, w szczególności <i>Robinia pseudoacacia</i> (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie pojedynczego występowania rodzimych gatunków nitrofilnych i jeżyny (stan właściwy - FV).
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia struktury zróżnicowanej na wszystkich płatach, z obecnymi lukami i prześwietlaniem (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Wiek drzewostanu	Poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału drzew starszych niż 100 lat na poziomie powyżej 10%, utrzymanie spontanicznych procesów, bazujących na sekwencji faz rozwojowych drzewostanów, zmierzających do uzyskania zbliżonej do naturalnej struktury wiekowej drzew (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie naturalnych procesów regeneracyjnych zapewniających występowanie w drzewostanach luk i prześwietleń dogodnych do naturalnego odnawiania się gatunków liściastych na całych powierzchniach płatu, w szczególności grabu pospolitego <i>Carpinus betulus</i> i dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> (stan właściwy – FV).
		Gatunki obce w drzewostanie	Stopniowa zmniejszenie udziału pojedynczo występujących gatunków obcych w drzewostanie do poziomu poniżej 1%, głównie modrzewia <i>Larix sp.</i> przy jednoczesnym braku odnawiania się tych gatunków (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Stopniowe zwiększenie zapasu martwego drewna (łącznie zasoby) do poziomu zbliżonego do 20 m ³ /ha

			(stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego - U1).
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zapasu martwego drewna wielkowymiarowego na poziomie minimum 3 szt./ha (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego - U1).
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Zachowanie naturalnych cech, niezniszczonego runa i gleby (stan właściwy – FV).
2	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 66,76 ha (stan właściwy – FV)
		Udział procentowy	Utrzymanie udziału procentowego siedliska na powierzchni badawczej na poziomie powyżej 80% (stan właściwy – FV).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie występowania gatunków ciepłolubnych na poziomie zbliżonym do 10 %, w tym takich gatunków jak. miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i> , borówka czarna <i>Vaccinium myrtillus</i> , pszeniec zwyczajny <i>Melmpyrum pratense</i> , przytulia <i>Schultesa Galium schultesii</i> , zawilec gajowy <i>Anemone nemorosa</i> , turzycza palczasta <i>Carex digitata</i> , perlówka zwisła <i>Melica nutans</i> , klinopodium pospolite <i>Clinopodium vulgare</i> , bukwica zwyczajna <i>Betonica officinalis</i> , sierpik barwierski <i>Serratula tinctoria</i> , konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i> , lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> , dzwonek brzoskwiniolistny <i>Campanula persicifolia</i> , dziurawiec skąpolistny <i>Hypericum montanum</i> , przytulia północna <i>Galium boreale</i> . (stan niezadowolający – U1).
		Gatunki dominujące	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia współdominującego udziału gatunków ograniczających rozwój gatunków ciepłolubnych, w szczególności jeżyny fałdowanej <i>Rubus plicatus</i> w runie, oraz kruszyny w podszytu (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego - U1).
		Obce gatunki inwazyjne w runie i podszytu	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do eliminacji gatunków obcych, w szczególności czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do zmniejszenia zasięgu występowania jeżyny fałdowanej <i>Rubus plicatus</i> do poziomu poniżej 20 % (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego - U1).
		Gatunki ciepłolubne	Utrzymanie udziału gatunków ciepłolubnych na dotychczasowym poziomie zbliżonym do 20 % (stan niezadowolający – U1).
		Leżące martwe drewno	Utrzymanie zapasu leżącego martwego drewna na poziomie poniżej 5 % zasobności drzewostanu (stan właściwy – FV).
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie występowania drzewostanu w wieku powyżej 50 lat (stan właściwy – FV).
		Zwarcie podszytu	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zwarcia podszytu na poziomie poniżej 20 % (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Zwarcie koron	Utrzymanie zwarcia koron drzew na poziomie

			maksymalnie 70% (stan właściwy – FV).
		Gatunki obce geograficznie i ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie braku występowania gatunków obcych w drzewostanie (stan właściwy – FV).
		Naturalne odnowienie	Utrzymanie istniejącego oraz warunków dla nowego naturalnego odnowienia dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> (stan właściwy – FV).
		Obecność nasadzeń drzew	Utrzymanie braku nasadzeń drzew (stan właściwy – FV).
		Zniszczenia runa i gleby	Utrzymanie braku śladów zniszczenia runa i gleby (stan właściwy – FV).
		Zniszczenia drzewostanów	Utrzymanie braku śladów zniszczenia drzewostanów (stan właściwy – FV).

UZASADNIENIE

Zmiana planu ochrony rezerwatu została opracowana na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. Zakres prac zrealizowanych na potrzeby niniejszego zarządzenia został dostosowany do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu.

Przy sporządzaniu zarządzenia uwzględniono treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). W związku z tym, że teren rezerwatu pokrywa się powierzchniowo z obszarem Natura 2000 Dąbrowa Radziejowska PLH140004 uwzględniono, zgodnie z postanowieniami art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Założeniem omawianego dokumentu planistycznego jest m.in. utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L.206.7 z 22.7.1992, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywa siedliskową”. W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
  - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
  - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
  - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
  - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu ochrony w zakresie celów ochrony dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia jego

właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji do planu ochrony rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie oraz wyników Monitoringu przyrodniczego przedstawiającego ocenę stanu zachowania poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 i rezerwatu przyrody w 2023 r. – Dąbrowy Seroczyńskie wykonanego w 2023 r. na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zweryfikowana i uzupełniona w okresie obowiązywania planu ochrony wiedza w tym zakresie, pozwala uszczegółwić zaplanowane pierwotnie cele ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 zapewniając tym lepsze warunki utrzymania i odtworzenia właściwego stanu ich ochrony. Głównym celem proponowanych działań jest utrzymanie przedmiotów ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004 w stanie niezmienionym lub też, o ile to będzie możliwe, dążenie do poprawy jego stanu zachowania. Czynność taka jest zgodna z przepisem art. 19 ust. 6 i art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody stanowiącym, że plan ochrony i plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.

Ponadto, zgodnie z zasadą hierarchiczności prawa konieczne jest wprowadzenie zmian do aktów wykonawczych, jakimi są zarządzenia regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, gdy nowelizacji ulegają przepisy, które mają służyć wykonaniu przepisów aktów prawnych wyższej rangi. Jeżeli akt prawny wyższej rangi zawiera regulacje służące jego wykonaniu, to w przypadku zmiany tych przepisów akty wykonawcze nie są z nimi spójne. Z punktu widzenia zasady stosowania prawa jest to sytuacja, której organy stanowiące prawo powinny unikać. Obowiązywanie sprzecznego prawa nie wpływa korzystnie na jego interpretację i stosowanie. Znaczenie aktów wykonawczych, pomimo iż są usytuowane najniżej w hierarchii prawa, jest bowiem znaczące. Przepisy rangi ustawowej w dużej części nie mają samodzielnego charakteru, a ich realizacja bez aktów prawnych zawierających przepisy wykonawcze nie byłaby możliwa. Wiele rozwiązań ustawowych nie może być należycie wykonanych zgodnie z dyspozycją prawodawcy bez spójnych z nimi przepisów wykonawczych. Zajście w przedmiocie sprawy sytuacji, w której akt prawa miejscowego regulujący merytorycznie określone zdarzenia w zakresie obszarów Natura 2000, stoi w sprzeczności z przepisami mającymi swe źródło w prawie Unii Europejskiej i ustalającymi prądek prawny w zakresie obszarów Natura 2000, nie pozwala wykonywać działań w tym zakresie zgodnie z intencją prawodawcy. W związku z powyższym, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, upoważnieni do wydania aktu prawnego o charakterze wykonawczym w przedmiocie obszarów Natura 2000, powinny zatem dążyć do możliwie najszybszego uchwalenia przepisów pozwalających wykonać dyspozycje sformułowane przez prawo unijne. Będziemy mogli mówić o skuteczności ochrony prowadzonej w ramach obszarów Natura 2000, jeżeli w obrocie prawnym będą w tej materii funkcjonować spójne ze sobą akty prawne. Powyższe stanowiło podstawę do wprowadzenia zmian w planie ochrony rezerwatu przyrody zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską.

Obszar w zdecydowanej większości pokrywają zbiorowiska leśne o charakterze antropogenicznym. Są to głównie niezbyt stare lasy dębowe, sosnowo - dębowe i sosnowe rosnące na zróżnicowanych siedliskach. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują ekosystemy wodno-błotne, których udział w powierzchni jest znikomy. Są to przede wszystkim oligotroficzne zbiorniki wodne, które stanowią ważny element wzbogacenia różnorodności krajobrazowej oraz gatunkowej tego terenu. Otaczają je przeważnie ekosystemy torfowiskowe zaliczone głównie do grupy torfowisk przejściowych. W jednym miejscu zostało zidentyfikowane występowanie ekosystemu lasu bagiennego o charakterze olsowym. Obszar obejmuje prawie całe uroczysko Seroczyn zwane też Lasami Seroczyńskimi. Występujące tu drzewostany dębowe, składają się z dębu bezszypułkowego z domieszką szypułkowego oraz z obfitym udziałem graba w II piętrze i runem składającym się głównie z *Convallaria majalis*, *Maianthemum bifolium*, *Anemone nemorosa*. To, co umożliwia przetrwanie gatunków ciepłolubnych w runie to przede wszystkim brak na ogół drugiego piętra oraz niezbyt duże zwarcie podszytu. W takich postaciach ciepłolubnej dąbrowy, w runie występuje szereg gatunków typowych: *Serratula tinctoria*, *Clinopodium vulgare*, *Betonica officinalis*, *Campanula persicifolia*, *Sedum maximum*, *Lilium martagon*, *Melittis melissophyllum*, *Convallaria majalis*, *Cruciata glabra*. Dominującym powierzchniowo siedliskiem jest grąd subkontynentalny. Jest on rozpowszechniony praktycznie na całym obszarze, poza jego krańcem północno-zachodnim oraz

południowo zachodnim, gdzie gleby są słabsze i występują bory mieszane lub mocno zniekształcone postaci lasów. Grądy w rezerwacie reprezentują różne stany zachowania. Około 45% powierzchni grądów to siedliska częściowo zniekształcone. Zniekształcenie to spowodowane jest głównie nadmiernym udziałem sosny. Innym zniekształceniem jest młody wiek drzewostanów na siedlisku, słaba charakterystyka kompozycji gatunków runa, nadmierny udział gatunków borowych, prześwietlenie i związany z tym rozwój jeżyn. Są też grądy bardzo dobrze wykształcone, z prawidłową strukturą przestrzenną, bogatym II piętrzem drzewostanu i runem. Siedlisko ciepłolubnych dąbrów to nie występuje równomiernie na całym terenie obszaru, ale skupia się w południowej i środkowej części. Siedlisko 91I0 w obrębie swojego zasięgu jest dość dobrze wykształcone, z bogatym zestawem gatunków typowych. Do specyficznych postaci tego siedliska można zaliczyć fragmenty nawiązujące florystycznie do boru mieszanego, z dużym udziałem *Vaccinium myrtillus*, ale ze stałym, choć niezbyt licznym występowaniem wielu gatunków ciepłolubnych. Są to postaci szczególnie prześwietlone, z niezbyt zwartym podszytem, złożonym głównie z kruszyny i jarzębu.

Areał świetlistych dąbrów w rezerwacie został oszacowany zgodnie z danymi zawartymi w „Dokumentacji projektu planu ochrony rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie” opracowanej przez konsorcjum Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska i Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Warszawie, na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie na poziomie 66,76 ha, co ma swoje odzwierciedlenie w Standardowym Formularzu Danych. Według nowego opracowania z 2023 r. jeden z płatów grądu wysokiego został zaklasyfikowany do świetlistej dąbrowy, w związku z czym oszacowano powierzchnię tego siedliska na 67,82 ha. Niemniej jednak, z uwagi na faktyczne przekształcenie tego płatu w kierunku grądu nie uznano za zasadne dokonywanie korekt powierzchni siedliska, a naturalne procesy zachodzące w drzewostanach zostaną poddane analizie w kolejnych latach w celu ewentualnego potwierdzenia przedmiotowej klasyfikacji. Pod względem składu gatunkowego świetliste dąbrowy w rezerwacie są zbiorowiskami budowanymi przede wszystkim przez dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*; lokalnie większy udział ma sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. Pokrycie podszytem w poszczególnych fragmentach płatów siedliska 91I0 jest bardzo zróżnicowane - miejsca uboższe mają mniej podszytu a fragmenty żyzniejsze charakteryzują się jego bujniejszym rozwojem. W runie zanotowano taksony z różnych grup syntaksonomicznych. Licznie występują gatunki borowe: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense*, gatunki grądowe: przytulia Schultesa *Galium schultesii*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, turzycza palczasta *Carex digitata*, perlówka zwisła *Melica nutans*. Z grupy gatunków wyróżniających ciepłolubne dąbrowy spotyka się: klinopodium pospolite *Clinopodium vulgare*, bukwię zwyczajną *Betonica officinalis*, sierpik barwierski *Serratula tinctoria*, konwalię majową *Convallaria majalis*, lilię złotogłów *Lilium martagon*, miodownika melisowatego *Melittis melissophyllum*, dzwonka brzoskwiniolistnego *Campanula persicifolia*, dziurawca skapolistnego *Hypericum montanum*, przytulię północną *Galium boreale*. Stan zachowania fitocenozy świetlistej dąbrowy na terenie obszaru Natura 2000 i rezerwatu Dąbrowy Seroczyńskie jest zróżnicowany. Gatunki typowe dla ciepłolubnych dąbrów miejscami występują licznie, a miejscami ich udział jest niewielki lub nawet sporadyczny. Postaci świetlistej dąbrowy, jakie występują na terenie rezerwatu to postać trawiasta, charakteryzująca się wysokim udziałem traw, głównie trzcinnika leśnego *Calamagrostis arundinacea* i perlówki zwisłej *Melica nutans* oraz postać uboga, wyróżniająca się stałym, ale niewielkim udziałem gatunków ciepłolubnych i dużym udziałem gatunków borowych, głównie borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*. Już Paczoski (1930) zauważył ten ciekawy, borowy charakter świetlistych dąbrów w tym uroczysku. Postaci te nie wyodrębniają się w terenie jednoznacznie, a są raczej mozaiką przestrzenną w obrębie płatów siedliska 91I0. W tabeli 6 przedstawiono zestawienie stanowisk siedliska 91I0 objętych monitoringiem, wraz z ich lokalizacją oraz powierzchnią.

Parametr powierzchni siedliska 91I0 na wszystkich stanowiskach został oceniony jako właściwy (FV), gdyż żadne z badanych stanowisk nie zmniejszyło swojej powierzchni od czasu badań przeprowadzonych w 2011 r. na potrzeby opracowania „Dokumentacji projektu planu ochrony rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie” wykonanej przez konsorcjum Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska i Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. W wyniku monitoringu przeprowadzonego

w 2023 r. zweryfikowano powierzchnie płatów, po czym ustalono, że pierwotnie określona powierzchnia siedliska (66,76 ha) uległa nieznacznemu zwiększeniu do poziomu 67,82 ha. Realizowane zabiegi ochronne zgodnie z obowiązującym dla rezerwatu planem ochrony, zmierzają do poprawy warunków siedliskowych świetlistej dąbrowy, przede wszystkim poprzez zabiegi obejmujące regulację składu gatunkowego, rozluźnianie zwarcia oraz poprawę warunków świetlnych. W związku z tym, cele działań ochronnych nie przewidują dla żadnego z parametrów pogorszenia oceny do stanu złego (U2). Część z nich przewiduje się utrzymać na poziomie niezadowolającym, co związane jest z występowaniem jeżyny fałdowanej w runie, która pogarsza ocenę parametrów gatunki dominujące, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych i gatunki ciepłolubne. Pozostałe parametry ocenione zostały jako stan właściwy (FV), tym samym niniejszy projekt zakłada ich utrzymanie w co najmniej nie pogorszonej formie.

Siedlisko grądu 9170 zgodnie z danymi zawartymi w „Dokumentacji projektu planu ochrony rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie” opracowanej przez konsorcjum Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska i Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Warszawie, na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oszacowano na poziomie 376,54 ha, co ma swoje odzwierciedlenie w Standardowym Formularzu Danych. W ramach monitoringu grądu przeprowadzonego w 2023 r. określono na nowo przynależność fitosocjologiczną płatów siedliska, co zaowocowało wykluczeniu z zasobów siedliska 9170 powierzchni zajętych przez kontynentalny bór mieszany *Quercus-Pinetum* i zbiorowisko *Pinus-Rubus*, a także uznania jednego z płatów grądu wysokiego za świetlistą dąbrowę. Tym samym po ponownym przeliczeniu oszacowano powierzchnię siedliska na poziomie 313,63 ha. W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie klasyfikacja fitosocjologiczna z 2023 r. wymaga weryfikacji i oceny w kolejnych latach, gdyż zbiorowisko boru mieszanego może być uznane za przekształcony grąd, który w wyniku naturalnych procesów powstawania luk w drzewostanach, naturalnego odnowienia, a także ewentualnych działań ochronnych na tyle zmieni strukturę gatunkową, że nie będzie podstaw do kwestionowania jego grądowego charakteru. Powyższe wynika także z tego, że płaty te występują w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk co do których nie ma wątpliwości klasyfikacyjnych i nie ma między nimi wyraźnej granicy, widocznej w terenie. Las grądowy zajmuje praktycznie całą północną, środkową i niewielki fragment południowej części obszaru, występując w mozaice przestrzennej ze świetlistymi dąbrowami i płatami kontynentalnego boru mieszanego *Quercus-Pinetum*. Zajmuje on fragmenty najbardziej żyzne, na ogół świeże gleby rdzawe brunatne i płowe. Z punktu widzenia fitosocjologicznego omawiane siedlisko 9170 reprezentowane jest przez zespół grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* występującego w trzech podzespółach: grąd typowy *Tilio-Carpinetum typicum*, grąd wysoki trzcinnikowy *Tilio-Carpinetum calamagrostietosum* oraz grąd niski czyścicowy *Tilio-Carpinetum stachyetosum* (płat porastający najżyźniejsze i najwilgotniejsze gleby). Drzewostany grądów na terenie rezerwatu to najczęściej lite dębiny, budowane głównie przez dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*; niewielki, domieszkowy udział mają inne gatunki liściaste jak lipa drobnolistna *Tilia cordata*, dąb szypułkowy *Quercus robur*. Do postaci zdegenerowanych należy zaliczyć grądy, w których drzewostan tworzy głównie sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* o udziale większym niż 20 % lub sosna z dębem bezszypułkowym. Udział sosny w grądach, zwłaszcza w podzespole typowym *Tilio-Carpinetum typicum* jest czynnikiem silnie zniekształcającym stan tego zbiorowiska. Drzewostan lasu grądowego jest zróżnicowany na piętra. Pierwsze piętro tworzy dąb bezszypułkowy *Quercus petraea* z domieszką szypułkowego *Q. robur*, różnym udziałem sosny *Pinus sylvestris*, brzozy *Betula pendula* i lipy drobnolistnej *Tilia cordata*. Drugie piętro buduje najczęściej grab *Carpinus betulus* z dębem bezszypułkowym, lipą drobnolistną i klonem pospolitym *Acer platanoides*. Podszyt w monitorowanych płatach siedliska 9170 składa się głównie z leszczyny pospolitej *Corylus avellana*, kruszyny *Frangula alnus* i jarzębu *Sorbus aucuparia* oraz podrostów graba i dębu. Miejscami licznie występuje lipa drobnolistna i klon pospolity. Runo w grądach jest mocno zróżnicowane gatunkowo i przestrzennie. W postaciach z silnie rozwiniętym dolnym piętrzem grabowym, zwłaszcza tam, gdzie w górnym piętrze występuje sosna, runo jest ubogie i nieliczne. Występuje w nim przeważnie z niewielkim pokryciem zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*, turzycy palczasta *Carex digitata*. W grądach zniekształconych dużym udziałem sosny w runie zaznacza się spory udział taksonów borowych, głównie borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, pszeńca zwyczajnego *Melampyrum pratense*

i siódmaczka leśnego *Trientalis europaea*. W grądach typowych, nie zniekształconych runo składa się zazwyczaj z występującego z dużym pokryciem *Anemone nemorosa* oraz innych gatunków mezo- i eutroficznych lasów liściastych: perlówki zwisłej *Melica nutans*, prosownicy rozpierzchłej *Millium effusum*, turzycy palczastej *Carex digitata*, gajowca żółtego *Galeobdolon luteum*, fiołka leśnego *Viola reichenbachiana*, gwiazdnicy wielkokwiatowej *Stellaria holostea*, przytulii Schultesa *Galium schultesii* i innych. Grądy trzcinnikowe charakteryzują się większym udziałem sosny w drzewostanie oraz elementów borowych w warstwie zielnej. W płacie grądu niskiego gatunkiem panującym w drzewostanie jest olsza czarna *Alnus glutinosa*, a w warstwie zielnej występują m. in. gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*. Stan zachowania zbiorowisk grądowych na terenie obszaru Natura 2000 i rezerwatu przyrody Dąbrowy Seroczyńskie jest zróżnicowany. Część płatów jest w stanie dobrym, z zachowaną strukturą przestrzenną i gatunkową, a część cechują zniekształcenia w wyniku dawnej gospodarki leśnej, głównie odnowień sosną z okresu międzywojennego i powojennego.

Projekt zarządzenia przewiduje osiągnięcie dla wszystkich parametrów oceny stanu siedliska oceny właściwej (FV), poza parametrami związanymi z zasobami martwego drewna, co wynika ze stosunkowo młodego wieku drzewostanów dla których planuje się stopniową poprawę oceny ze stanu złego (U2) do stanu niezadowolającego (U1). Natomiast dla parametru charakterystyczna kombinacja florystyczna, ze względu na zaobserwowane przekształcenie części płatów planuje się utrzymanie obecnego stanu zachowania określonego jako niezadowolający (U1). Pozostałe parametry powinny ulec zdecydowanej poprawie w wyniku podejmowanych aktualnie i planowanych w przyszłości działań ochronnych, a także w wyniku naturalnych procesów zachodzących w drzewostanach (starzeniu się drzew, naturalnemu odnowieniu, powstawaniu luk i przerzedzeń, wydzielaniu się drzew itp.).

Zdefiniowane w zarządzeniu cele powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu winien zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.) - zwanej dalej „ustawą ooś”. Ponadto, w myśl art. 19 ust. 2 i art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu ochrony rezerwatu przyrody wymaga zaopiniowania kolejno przez właściwe miejscowo rady gmin oraz regionalną radę ochrony przyrody. Powyższe, w związku z art. 19 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmiany planu ochrony. Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190, zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu ochrony wymaga także uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. W myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu ochrony zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

W ramach procedury opracowania zarządzenia zmieniającego plan ochrony, zgodnie z § 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz ww. przepisów prawa, obwieszczeniem znak: WPN-I.6202.....2023..... z dnia ..... 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu i wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu ochrony, poprzez:

- a) wywieszenie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie na tablicy ogłoszeń w siedzibie i Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- b) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Gminy Wodynie,
- c) wywieszenie w siedzibie Nadleśnictwa Siedlce,
- d) wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Siedlcach,

e) publikację obwieszczenia w prasie .....

Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu ochrony przez okres 21 dni od dnia publicznego ogłoszenia obwieszczenia. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie, ...

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu ....., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia ..... 2023 r. znak: WPN-I.6202.....2023..... wystąpił do Rady Gminy Wodynie z prośbą o zaopiniowanie przedmiotowego projektu zarządzenia. Pismo to zostało doręczone w dniu ..... 2023 r. Rada Gminy Wodynie .....

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: ..... z dnia ..... 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właściciela gruntu objętego formą ochrony rezerwatowej;;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez właściwą miejscowo radę gminy;
- 3) na podstawie art. 19 ust. 1 a ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa przewidzianej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.);
- 4) na podstawie art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu ochrony rezerwatu przyrody może zostać zaopiniowany przez regionalną radę ochrony przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działań: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w odniesieniu do granic obszaru.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.